

Мимлё пулар

ВА́РТТА́Н АТАЛАНАТЬ

Диабет варттан аталанма пултарать, мёншён тесен пирёnten кашниех юнри сахър шайне төрёллеттерсех тәмалли пирки шухашламасть те. Çак палласем диабет пуррипе суккине асархама пулшешё.

1. Шак нумай тухать, ялан ёсес килет. Çак төслёхсем пүрен чир чухнехи реакцине паларташсё. Маларах сёрле туалета пёрре те таман, халё кашнинчех каятар пулсан шухашламалах пур.

2. Кёлетке виши чакса пырать. Диабет чухне глюкоза клеткасене пырса тама парахать. Ут-пү хайне высса ситнё евёр туйса пурнаç валли хушма апат илме мышцаденчи белока аркатма пуслать.

3. Высна туйам. Сахар шайё хыта улшанса тани высна туйама вайлатать е вяхатлаха ана туйми тавать.

4. Ут апратать. Вёл төрлө телте кёсетни сахар диабечён палли пулма пултарать.

5. Сурана варах ут илет. Сахар диабечён сак палли глюкоза нумайине пула организмән юн тытамё сиенленнипе сыханна. Вёл хайён ёсне аран-аран пурнаçлакан пулать.

6. Ывәнчаклах, вёчёрхенүлөх. Сахар диабечёпе аптракан сынсене палартакан тата тепёр палла. Вёл юнри сахар шайёпе түрремёнех сыханна. Сахар мён чухлө ытларах, сак амаксем те вайларах паларашсё.

7. Куç сивёчлөхё чакать. Юнри сахар шайё пысак пулни куça кёске вяхатрах япах витём кўме пултарать.

КАВА́НРА́Н – БАЛЪЗАМ

Каванран пёвер валли сиплө бальзам хатёрлеме вяхат. Ватам кавананне хўри телёнчи таррине асарханса касмалла. Ашне вэррисемпе пёрле каларса илмелле. Ун вырәнне шала лайах пыл тултармалла. Путака касса илнө "хупалчапа" сата витмелле, шатак юласран чустапа сёрме юрать. Кавана пысак саватпа пүлёмри тёттём вырәнта 2 эрне лартмалла.

Пыл сук пулсан сахарпа та уса курма юрать. Саван чухлех лартмалла, 2 эрнере сахар сиропу куçать. Çак хушара пыл е сахар каван ашне ирёлтерешсё, шалта сиплө бальзам пуханать. Ана кёленче савата ярса сивётмёше лартмалла.

Пёвершён питё усалла бальзама кунне 3 хут апатчен 30 минут маларах 1-ер апат кашакё ёсмелле. Курс – 20 кун. Кирлө пулсан 10 кун тахтана хысқан тепёр курс ирттерме пулать.

ÇАВА́РА ЧЎХЕ́МЕ

Çавар аше шысхан /стоматит, гингивит/ сар сип утин /зверобой/ шёвекё витёмлө. 1 пай типё курака 5 пай шурё эрехе ярса 10 кун лартмалла, сархатармалла. Сута лекмен сулханрах вырәнта упралла. 30-40 тумлам настойкана сур стакан аша шыва ярса савара кашни апат симессерен чўхемелле.

Самах май, сар сип утине сурана хаварт ут илме пулшаншан та хаклашсё. 3 апат кашакё курака тин вёренё 1 стакан шыва ямалла, сивёнсен сархатармалла. Шёвекпе писсе кайна уте, сурана, нумай выртнипе шатна уте, кёсене сума уса курашсё. Е унра йёпетнё пусма татакне сиенленнё ут сине хурашсё. Стоматит чухне савара чўхени те усалла.

Цёрки пур

А́ША ЧЁ́РКЕМЕЛЛЕ

Чёр куçсисем ыратнине ирттерекен маç рецепчё сакан пек. Пёр виçеле горчица порошокне, пыла, хёвел савранаш савне хуташтармалла. Маça темиçe сий марляпа ыратакан чёр куçси сине хумалла, аша шарфпа е тутарпа чёркемелле, саплах сёр касмалла.

Ирхине аша шывпа суса тасатмалла. Курс – пёр эрне.

ТЁ́ТТЁ́МРЕ ЛАРТСА

Атеросклерозран хўтёленме тата унан паларамне самаллатма 3 килограмм сухан сёткенне юхтармалла. 500 грамм пыл, 0,5 литр шурё эрех хушса пыл ирёлличенех патратмалла. Унтан сак хуташа 25 астархан майарён санах пуличчен вётетнё шалти сурхахне ярса патратмалла. Тёттём вырәнта 10-12 кун лартмалла, сархатармалла.

Кунне 3-4 хут апатчен пёр сехет маларах 1-ер апат кашакё ёсмелле. Курс – хуташ пётиченех.

МА́ЙЁ́ПЕН ЧАКАТЬ

Юн пусамё пысак пулсан 1-2 апат кашакё палан йыващён хуппине тин вёренё 2 стакан шыва ямалла, вайса сурла сине 30 минут лартмалла, сархатармалла. Кунне 3-4 хут 1-ер апат кашакё ёсмелле. Курс – юн пусамё йёрене кёриченех.

Анча палан хуппинчен хатёрленё препаратсем гипотони, юн кёвелеслөх пысак тата тахасем пулса каяс туртам пур, подагра, ача кётнё, организм йышанман чухне юрамашсё.

СА́СА СЁ́ТСЕН

Шанса пасална е грипп хысқан саса сётсен ансат рецепт пулшать. Вётетнё 2 пуç ыхрана, 2 апат кашакё типётнё палан сырлине, 2 апат кашакё пыла, 1 апат кашакё хаяр утине /шалфей/ вёренё вёри сур литр сёте ямалла, 1 сехетрен сархатармалла. Кашни сехетре стаканан виçсёмёш пайне ашала ёсмелле.

Саса майёпен тавранать. Вёл йёркене кёрсе ситиччен саса хёлөхёсене йывар лекерен асарханмалла, шаппанрах каласма тарашмалла. Парасла, маринадла, таварла, йўсё апат симелле мар.

Унсар пуçне кунне темиçe хут типё пан улми хуппи ярса вёретнё шыв /тин вёренё 1 стакан шыва – 1 апат кашакё хупа/ ёсни усалла.

Пётёмёшле практика тухтарё Анна Иванова пациентсене пурнаса хаклама, сывлаха упрама кирли синчен час-часах асархатарать. Вёл сиплев телёшпе кана мар, профилактика ыйтавёсемпе те нумай ёслет. Шупашкар хулин клиника центрёнчи ёштешёсем Анна Леонидовна профессия асталөхё, яваплөхё пысак пулшан хисеплессё.

ЧЕРЕТПЕ Ё́СМЕЛЛЕ

Ват шёвекё тухасси йыварлансан халөх мелёсем пулашассё. Ват хампинче чул пулсан уса курмалла мар.

■ 1 апат кашакё кукурус сўсине тин вёренё 1 стакан шыва ямалла, 30 минутран сархатармалла. Кашни виçе сехетре 2-шер апат кашакё ёсмелле. Сывлах лайахланиччен сипленмелле. Кашни кун сёне шёвек хатёрлемелле.

■ Тин вёренё 1 стакан шыва 1 чей кашакё матрушке /душица/ ямалла, 1 сехетрен сархатармалла. Кунне 3 хут апат хысқан суршар стакан ёсмелле.

■ 1 апат кашакё пётнёк сўлсине тин вёренё 1 стакан шыва ямалла, 40 минутран сархатармалла. Кунне 3 хут апат хысқан суршар стакан ёсмелле.

Сипленнё вяхатра диетана сирёп паханмалла: сулла, парасла, таварла апат симелле мар.

Çак шёвексемпе черетпе сипленмелле, кашни кун сёнине ёсмелле.

ÇАМРА́К ТЫМА́РТАН

Сўллө анас куракё /девясил/ самрак тымарёнчен хатёрленё кваспа пўре синчи кистаран сипленессё. 2,5 апат кашакё вётетнё тымара, 2 апат кашакё сахара, 1 апат кашакё пресланё сёпрене тин вёренё 3 литр шыва ямалла, хупалчапа витсе 2 кун лартмалла, сархатармалла. Сивётмёшре упралла.

Кунне 3 хут апат хысқан суршар стакан ёсмелле. Пётёмпех ёссе ярсан 20 кун тахтамалла та сёне курс ирттермелле.

Шута илме: кваса чёрепе юн тымарёсен чирёсем, хырамла сёткенён йўсёклөхё пёчек чухнехи гастрит, гипотони, пўре шысни апататсан ёсме юрамасть.

"СЫВЛА́Х" хаçата 2015 сўлән 1 сурринче илсе тәмашкән сўрәнма ан манәр. Хакё – 205, 02 тенкё.

СА́НТАМА́К

кәнтәрлә сёрле		
11.09	+ 18	+ 7
12.09	+ 19	+ 8
13.09	+ 19	+ 9
14.09	+ 12	+ 13
15.09	+ 16	+ 9
16.09	+ 12	+ 9
17.09	+ 9	+ 5

Фитотерапи

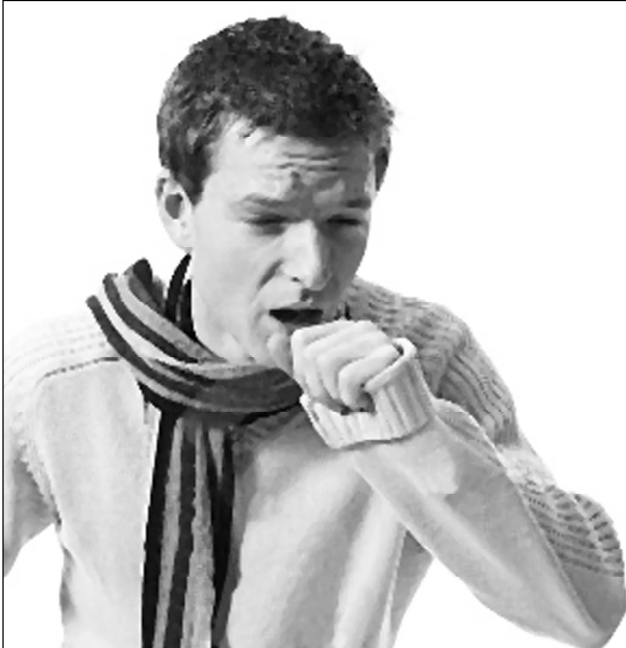
**ТИПӖ ӰСЛӖК АПТРАТСАХ
ЏИТЕРЕТ**

Ушах ҫӑлтӑр курӑкне /мокрица, звездчатка средняя/ пӗлмен ҫын ҫук паллах. Ҫум курӑк чӗрӗлӗхенчен тӗлӗнетпӗр те: йӑрана унран тасататӑн кӑна, тепӗр эрнерен каллех симӗс кавир пек хупласа илет. Йӑлӑхтаракан ҫум курӑка каллех кӑкласа пӑрахатпӑр. Шел, ӑна тивӗҫлипе хаклама пӗлместпӗр, мӗншӗн тесен ушах ҫӑлтӑр курӑкӗ чылай чиртен сипленме пулӑшать.

◆ Хырӑн вӗтетнӗ 2 апат кашӑкӗ ҫамрӑк хунавне ҫур литр шыва ямалла, вӗрекен шыв мунчинче 1 сехет тытмалла. Ҫулӑм ҫинчен илсен савӑта ӑшӑ чӗркесе 1 сехет лартмалла, сӑрӑхтармалла. Кунне 3 хут ҫуршар стакан шӗвеке тутӑ кӗмелӗх пыл хушса ӗҫмелле. Курс – пӗр эрне.

◆ Каҫхине ҫывӑрма выртас умӗн кӑкӑра сурӑхӑн е качакан ирӗлтернӗ ӑш ҫӑвӗпе сӑтӑрмалла. Чӗре тӗлне юрамасть. Пир пусмаран ҫӗленӗ аялти кӗпе тӑхӑнса ҫывӑрмалла.

◆ Бронхсен сывлӑхне курӑксен ҫак пуххи лайӑхлатать. 4-шар пай ҫӑка чечекӗпе аслати курӑкне /фиалка трехцветная/, 3 пай пылак тымара /корень солодки голой/, 2 пай упа ҫырлине /ягоды бузины черной/, 1-ер пай сенна курӑкӗпе фенхель вӑррине хутӑштармалла. 1

ҫиме юрать. Курс – сывлӑх лайӑхланиччен.

◆ Вӑрах типӗ Ӱслӗк чухне ҫак компресс витӗмлӗ: 1 апат кашӑкӗ ҫӑнӑха, 1 апат кашӑкӗ горчица порошокне, 1 апат кашӑкӗ хӗвел ҫаврӑнӑш ҫӑвне, 1 апат кашӑкӗ пыла, 1,5 стакан шурӑ эреке хутӑштармалла. Вӗрекен шыв мунчине 3-4 минута лартмалла. Ӑшӑ хутӑша тӑватӑ хут хуҫлатнӑ марля салфеткӑпа кӑкӑр ҫине хумалла, компресс хучӗпе витмелле, ӑшӑ япалапа ҫыхмалла. Процедура кашни каҫ ҫӗрлене хирӗҫ тумалла. Курс – сывлӑх лайӑхланиччен.

◆ Заварка чейникне 3-4 эвкалипт ҫулҫи хумалла, тин вӗренӗ шыв ямалла. Хутран варинкӗ ӑсталамалла. Сарлака вӗҫӗпе уҫӑ чейнике витмелле, ҫинҫе вӗҫӗнчен тухакан пӑспа сывламалла. Пиҫсе каясран асӑрханӑр! Ингаляцие каҫхине ҫывӑрма выртас умӗн тумалла. Эвкалипт ҫулҫи вырӑнне эвкалипт ҫӑвӗ темиҫе тумлам хушма юарать.

Шута илме: чир вӑхӑтӗнче пӑрӑҫлӑ апат ҫимелле мар.

апат кашӑкӗ пухха тин вӗренӗ 1 стакан шыва ямалла, 1 сехетрен сӑрӑхтармалла. Вӑйлӑ Ӱсӗрсен кунне 4-5 хут ҫуршар стакан ӗҫмелле. Курс – сывлӑх лайӑхланиччен. Шӗвек вара кӑштах ҫемсетет.

◆ Австри тухтӑрӗн Рудольф Бройсӑн рецепчӗ: 10 финика тин вӗренӗ ҫур литр шыва /сӗте/ ярса 30 минут пӗҫермелле. Ҫӗрлене хирӗҫ вӗрилле ӗҫмелле. Финикне

Килти мелсем

**ЮН ТЫМАРӖСЕНЕ
ТАСАТМА**

Тасатни юн тымарӗсен чирӗсемпе аптракансене уйрӑмах усӑллӑ. Ун хыҫҫӑн юн ҫӑмӑлрах куҫма пуҫлать, шӑмӑ-сыпӑ тытӑмӗн сывлӑхӗ лайӑхланать. Тасатнӑ чухне йывӑр металсен тӑварӗсем, азот юлашкисем, мочеви́на, шӑк йӑҫекӗ тухаҫҫӗ, холестерин тӑхисем ирӗлӗҫҫӗ.

Ҫак вӑхӑтра рациона тасатура пулӑшакан хӗрлӗ ҫимӗҫсем – кашман, иҫем ҫырли, пилеш, шур ҫырли, хӗрлӗ купӑста – ытларах кӗртмелле.

Витӗмлӗ меслет: ыхра шӑлӗсене нимӗрлемелле, ҫур литр банкине виҫҫӗмӗш пайӗ таран тултармалла, хӗрринченех 70 процентлӑ спирт е шурӑ эрех ямалла. 14 кунран питӗ лайӑх сӑрӑхтармалла, тӗпӗнчи ыхра пӑттинӗ пӑчӑртаса юхтармалла. Кунне 3 хут 15 тумлам настойкӑна ҫур стакан сӗте хушса ӗҫмелле.

Ҫак мелпе пӗрремӗш хут сипленме пуҫлакансен кунне 3 хут 5-шер тумлам ӗҫнинчен пуҫламалла, унтан кашни кун 1-ер тумлам хушса пымалла. Организм 5 кунра эмеле йышӑнсан 15-шер тумлам ӗҫме юрать. Сиплев курсӗ – тӑхтӑвсӑр виҫӗ уйӑх е пӗр уйӑх. Унтан ҫавӑн чухлех тӑхтаман та каллех ӗҫме тытӑнмалла.

Ыхра настойкипе пилӗк султа пӗрре сипленмелле.

Хӗрлӗ пилешрен хатӗрленӗ "сивӗ варени" паха. Вӑл ытлашши холестерина

кӑларать, пӗвере ҫу клетки-сенчен тасатать, юна лайӑхлатать, юн пусӑмне, пуҫ мимин ӗҫне йӗркене кӗртет.

1 килограмм ҫырлана аш арманӗпе авӑртмалла, 1 килограмм пыл хушса пӑтратмалла, сивӗтмӗше лартмалла. Ҫак варенипе чей ӗҫме е ӑна кунне 1-2 кашӑк уйрӑман ҫиме юрать. Ҫирӗплетнӗ виҫепе сиплев курсӗ ҫук, анчах ӑна эрнере икӗ хутран кая мар ҫимелле.

Тепӗр рецепт: упа ҫырлин /бузина черная/ 4 апат кашӑкӗ чечекне тин вӗренӗ 1 литр шыва ямалла, сивӗнсен сӑрӑхтармалла. Кунне 3 хут 1-ер стакан ӗҫмелле.

Шӗвек юн тымарӗсене лайӑх тасатать, холестерин тӑхисене ирӗлтерет, углеводсен ылмашӑнӑвне йӗркене кӗртет.

Юна шурӑ явӑнчӑк курӑк /яснотка белая/, шур тӑрӑллӑ хыт курӑк /тысячелистник/, чӑрӑш тӑрри /хвоц полевой/ чейӗ аван тасатать. Курӑксене кашнине пӗрер чӗптӗм илсе тин вӗренӗ ҫур литр шыва ямалла. Кунне 1-2 стакан ӗҫмелле. Сиплев курсӗ – 10 кун.

Телетӗр-у?

АПАТРАН ТА КИЛЕТ

Кӑмӑл хуҫӑк, нимӗн те тӑвас килмест, кирлӗ маршӑнах вӗчӗрхенетӗр е ялан стресс лару-тӑрӑвӗнче пурӑнатӑр. Ку тӗрӗс мар апатланнинчен те килет иккен. Тӗрӗс ҫимӗҫсем вара кӑмӑла та, сывлӑха та лайӑхлатма пулӑшаҫҫӗ.

Кахал, пусӑрӑнчӑк

Дофамин гормон ҫитмен чухне ҫыннӑн час-часах пусӑрӑнчӑклӑх туйӑмӗ аталанать, вӑл нимӗнпе те кӑсӑкланми пулать. Ҫак гормона кирлӗ чухлӗ туса кӑларасси рационра белоклӑ апат пуринчен килет. Ҫавӑнпа пусӑрӑнчӑклӑхран хӑтӑлма белоклӑ апат – ҫӑмарта, пулӑ, тӑпӑрчӑ, сыр – ҫимелле.

селен /пулӑ/, углевод /пылак, банан/ пур ҫимӗҫсем кирлӗ. Депрессие хӑвӑртах ҫӗнтерме ҫук. Анчах кашни кун ултӑ аҫтӑрхан мӑйӑрӗ ҫисен, рациона уксуссӑр хатӗрленӗ кӑмпа апачӗсем, спаржа, кабачок, сельдерей кӗртсен ыра витӗм пулатех. Ҫак ҫимӗҫсенче фитогормонсем пур, вӗсем этемӗн савӑнӑҫ туйӑмӗшӗн яваплӑ гормонӗсемпе пӗр евӗрлӗ.

Стресс

Стресс гормонӗн шайне чакарма пылак хӗрлӗ пӑрӑҫ пулӑшать. Крахмал нумай апат /тӗслӗхрен, хуппипе пӗҫернӗ ҫӗр улми/ стресс вӑхӑтӗнче юна тухса тулакан адреналин шайне чакарать. Чили пӑрӑҫ хушнӑ апат ҫисен те вӑй кӗрет. Анчах пӑрӑҫлӑ апат вар-хырӑм чирлӗ чухне юрамасть.

Вӗчӗрхенӗ

Агрессие, вӗчӗрхенӗлӗхе туртӑм пулсан юнри саӑр шайне виҫере тытса тӑмалла. Помидор, салат, пан улми пулӑшӗҫ.

Япӑх кӑмӑл, депресси

Кӑмӑла ҫӗклеме фоли йӑҫекӗ /тӗслӗхрен, шпинат/,

**ПӒРИН
ХЫҫҫӑН –
ТЕПРИ**

Ҫӑвар ӑшӗ кирек мӗнле сӑлтавпа сиенленсен ҫак рецептсем пулӑшаҫҫӗ. Вӗсемпе пӗр вӑхӑтра мар, пӒринпе сывалаймаса кӑна тепринпе чӑхеме пуҫламалла.

о 1 апат кашӑкӗ хаяр утине /шалфей лекарственный/ е календула чечекне вӗренӗ ӑшӑ 1 стакан шыва ямалла, ҫур сехетрен сӑрӑхтармалла. Шӗвекпе ҫӑвара талӑкра 3 хут чӑхемелле. Ҫак тӗллевпех шӗвӗ тӑвар е апат содин шӗвекӗпе /1 стакан шыва ҫур чей кашӑкӗ/ усӑ курма юрать.

о 3-4 апат кашӑкӗ аптека водород перекиҫне вӗренӗ ӑшӑ 1 стакан шыва ямалла. Шӗвекпе ҫӑвара кунне 1-2 хут апат хыҫҫӑн чӑхемелле.

о Ку рецепта малтанхи иккӗшӗ пулӑшмаса кӑна усӑ курмалла. Вӗренӗ сивӗ 1 стакан шыва чӗрӗ 1 ҫӑмарта шуррине ярса лайӑх пӑтратмалла. Ҫӑвара унпа кунне темиҫе хут, шӗвек пӗтичченех, чӑхемелле. Сывлӑх лайӑхланичченех сипленмелле.

ӗҫмелле. Ҫулҫипе тымарне ярса вӗретнӗ шыва пигмент пӑнчисене ҫутатма сӗресӗҫ. Тымарӗн вӗретнӗ шӗвекӗпе ҫӑҫе ҫирӗплетме пуҫа сӑтӑраҫҫӗ.

Тымарне саӑрласа хӗлӗпех ҫиме пулать. Ӑна кӗркунне чавса кӑлармалла, ҫумалла, хуппине хырса тӑкмалла, урлӑ вакламалла. Кӑшт шыва ярса вӑйсӑр ҫулӑм ҫинче 10 минут вӗретмелле, ҫак хушӑра шывне 2 хут улӑштармалла. Пиҫсе ҫитсен шывне тӑкмалла та тымара сиропра /сур стакан шыва – 2 стакан саӑр/ пӗҫермелле. Тымар витӗр курӑнма пуҫласан асӑрханса кӑлармалла, ҫу сӗрнӗ хут ҫине сарса хумалла, ҫиеле саӑр пудри сапмалла. Вӑхӑтлӑха сулхӑнрах вырӑна типме лартмалла.

Ҫак пылака ачасем питӗ килӗштересӗҫ. Чи пӗлтерӗшли – вӑл ҫав тери усӑллӑ пулни. Любисток аппетита, вар-хырӑм ӗҫне лайӑхлатать.

Ұсен - тӑран

**ЧӒРЕНЕ ПУЛӑШАКАН
ЛЮБИСТОК**

Халӗ пахчара любисток Ӱстерекен чылай. Сиплевре унӑн тымарӗпе усӑ кураҫҫӗ. Унран хатӗрленӗ шӗвек вӑй кӗртет, организмӑ пӗтӗмӗшле ҫирӗплетет.

Любисток чӗрене паха витӗм кӑрет, унӑн ӗҫне лайӑхлатать. Пиҫӗхтернӗ шӗвекӗ турленмен сурана Ӱт илессине, пӑрлӗ чирсенчен сывалассине хӑвӑртлатать, унпа ваннӑсемпе компрессем хатӗрлеме усӑ кураҫҫӗ. Шӗвекне ҫав вӑхӑтрах юна тасатма ӗҫесӗҫ.

5 грамм вӗтетнӗ тымара тин вӗренӗ 1 стакан шыва ярса лартмалла. Кунне 3-4 хут апатчен 30 минут маларах 1-2-шер апат кашӑкӗ ӗҫмелле. Сывлав ҫулӗсен чирӗсемпе аптрасан – кунне 5-6 хут 1-ер апат кашӑкӗ.

Шӑк хӑмпи шыҫсан пӗр виҫепе илнӗ любисток тымарне, аслати курӑкне /фиалка/, уртӑш /можжевельник/ ҫырлине, йӗтӗн вӑррине хутӑштармалла. 1 апат кашӑкӗ пухха тин вӗренӗ 1 стакан шыва ямалла, 10 минут вӗретмелле, ҫулӑм ҫинчен илсен 1 сехет лартмалла та сӑрӑхтармалла. Кунне 3-4 хут ҫуршар стакан

Ешһел аптека

СУМ КУРАК КАНА—ХА...

Ушах җалтәр куракне /мокрица, звездчатка средняя/ пелмен сын җук паллах. Сум курак чөрөлхөнчен төлөнөтпөр те: йарана унран тасататан кана, тепер эрнерен каллах симес кавир пек хупласа илет. Йаллах-таракан сум курака каллах какласа парахатпәр. Шел, аһа тивеслипе хаклама пелместпөр, меншен тесен ушах җалтәр куракке чылай чиртен сипленме пулашар.

Курака 40 градусран вери мар температурара духовка-ра типетессе, пир хутаҗра, келенче е йываҗ саватра 1-2 сул упрассе.

Усен-таран цингана, шыҗса, бактерисене хиресле витемпе паларса тарать. Шевекепе тата сеткенепе какарта ыратсан, упке, певеер чирлесен, геморрой, юнла усерни, юнла хасак апратсан сипленне чухне уса кураҗсе. Пиҗхтерне шевекепе җит еверле пар чиресенчен сипленессе. Куракран чей веретсе ессен, аһа салата хушсан чере ыратни иртет, нервсем җирепленессе.

Паха курака ярса пиҗхтерне шевеке артрит, подагра, гипертони, черен ишеми чире, терле шыҗа чухне есессе, уһа пурле сурана ут илтерме сипленессе. Веретне

шывепа ыратакан сыпасене сатарассе, диатезла ут сине примочка хураҗсе. Аһа аһа шыва таранна урасене чиксе ларассе. Вери шывра тытна курака ревматизма, радикули-

та пула ыратакан ыраһа, туртанарна сыха сине хураҗсе.

Сеткенепе пиҗсе кайсан, шамла хуҗалсан усалла. Аһа тата витаминсем җитмесен есессе.

Ушах җалтәр куракенчен сипле шевексене җапла хатерлесе есмелле.

◆ Черепе курака аш арманепе авартмалла, марля витер пачартаса сеткенне юхтармалла. Аһа кунне 4-6 хут 1-ер чей кашакке каштах пыл хуша есмелле.

◆ Веретне шевекке: 2 апат кашакке курака 2 стакан вери шыва ямалла. Шыв мунчине лартса җур сехет веретмелле, вериллах сархтармалла. Малтанхи виҗине җитерме веренепе шыв хушмалла. Кунне 3 хут апатчен черекшер стакан есмелле.

◆ Пиҗхтерне шевекке: 1 апат кашакке вететне курака тин веренепе 1 стакан шыва ямалла. җур сехетрен 2-3 сий марля витер сархтармалла, тепенчине пачартаса юхтармалла. Кунне 3 хут апатчен стаканан виҗсемеш пайне есмелле.

МИГРЕНЬПЕ КЕРЕСЕССЕ

Шевек

Матрушке /душица/ – чи витемле курак. 1 апат кашакке чер тавара тин веренепе 300 миллилитр шыва ямалла, 1 сехетрен сархтармалла. Кунне 3 хут 1-ер апат кашакке есмелле.

Мелисса мигрене пула час-часах пуҗ ыратакан херарамсене лайах пулашар. 3 апат кашакке курака тин веренепе 1 стакан шыва ямалла, 1 сехетрен сархтармалла. Кунне 4 хут 2-шер апат кашакке есмелле.

Эмел куракке /ромашка лекарственная/ пуҗ хессе ыратни канана мар, нерв тытамне те лаплантарать. 1 апат кашакке чечекне 200 миллилитр шыва ярса вереме кертемелле те вайсар сулам җинче 15 минут тытмалла. Каштах сивенсен сархтармалла. җак шевекре йепетне пусмана енсе сине кунне 2-3 хут хумалла.

Массаж

◆ Канле ырнаҗса лармалла, келеткене җемсетмелле, лапка кеве ямалла, куша хупмалла. Пуша малалла пекмелле те тавата-пилек хут таранна сывласа илсе сывласа калармалла. Пуша җаван пекех тытса тамалла. Унтан майепен сылтам хул пуҗси патнелле авса җаван пекех сывламалла. Хал – сулахай хул пуҗси патнелле.

◆ Аласен пурнисене хереслентерсе тытмалла, ываҗ тупанесемпе җамка сине хумалла, пуша 2-3 хут хыта пусапуса илмелле. җак хусканусенех ываҗ тупанесене енсе сине тата май телне хурса тумалла.

◆ Пурнесен весесемпе танлавсенчен пуҗласа җуҗ усне телелле спираль хусканусемпе массаж туса хпармалла. Енчен те сехет йеппи куҗна май витем курсен хавхалантарать, хиресле тек – лаплантарать.

◆ Пурне "душ" җав тери витемле. Пурнесен весесемпе җамкана, унтан пуша енсе патнелле хаварт та җамаллан шаккаса тухмалла.

Массаж процедурисен вахаче – 5-10 минут.

Геморрой

ТЕВЕСЕМ СУХАЛАССЕ

Геморройран витемле сипленме пулашакан темиҗе рецепт сырса катартар-ха.

Пысак мар касак прополиса вете вакламалла, келенче савата хумалла, аһа 5 сантиметр сулрех хуплама вересе сивенне шыв хушмалла. Виҗе кун лартмалла, силлелле илмелле. Прополис шывра ирелмест, анчах уһа шевекке тахсанченех упранма пултарать.

җак шевекре йепетне мама кутанана чикмелле, темиҗе сехетрен җеннипе улаштармалла. җапла – кунне 3-4 хут, кашине җыварма ыртас умн кашнинчех чикмелле. Сиплев курсе – 5-10 кун.

Унсар пуҗне ваннаҗкасемпе сипленмелле. Шарттан куракен /кровохлебка/ 3 апат кашакке черепе тымарне 0,7 литр шыва ямалла, вайсар сулам җинче 10 минут веретмелле, сархтармалла. Шеве-

ке таранрах савата ямалла, певертсе ярасран сиве шыв хушмалла. җак ваннара 15 минут лармалла. Процедура хыҗсан кутана телне синтомицин маҗе сермелле. Курс – 5 процедура.

җак ваннара тепер терлипе черетлемелле. 2 апат кашакке эмел куракен /ромашка аптечная/ чечекне тин веренепе 1 стакан шыва ямалла, 30 минутран сархтармалла. Таранрах савата ямалла, веренепе шыв хушмалла. Аһа шевекре 20 минут лармалла. Унтан геморрой теvvисене шалса типетмелле, весем сине мамакпа гепарин маҗе хумалла, сыхапа җиреплетмелле, җаплах җер кашмалла. 3 процедура хыҗсанах сывлаҗ җамалланма кирле. 10 кунран геморрой макалесем сухалнине, ыратни иртнине, юн тухма чараннине палартаҗсе.

Халлах медицина

ВАЙ-ХАЛ КЕРТЕТ

Вай-хал кертекен, иммунитетта җиреплетекен эликсир хатерлеме сенетпөр. Виҗе литр банкине җуса тасатна тата шалса типетне җур килограмм вараҗар иҗем тата җур килограмм пыл ямалла, җур литр шура эрех хушмалла. Пулемри тетте выранта пер эрне лартмалла, вахат-вахатпа силлесе илмелле. Кунне 3 хут апатчен 30 минут маларах 1-ер апат кашакке есмелле. Эмел петичченех сипленмелле. Сахар диабечепе чирлисене кана юрамасть.

ИНФАРКТ ХЫҒАН

Кунне ике хут җур стакан кишер сеткенне пер чей кашакке хевел җавранаш җаве ярса есмелле. Тата җак шевек лайах. Пер виҗепе вететне типе укроп, шаши кикенекке /череда/, календула чечекке, пылак тымар /солодка/ илмелле. 1 апат кашакке пуха тин веренепе 1 стакан шыва ямалла, 1 сехетрен сархтармалла. Кунне 2-3 хут җуршар стакан есмелле. Курс – 3 эрне.

ПЫР ШЫҒАН

җак тапхартта пыр шыҗса апратсан шапа хупаххин /матхи-мачеха/ сулҗипе сипленме пулат. 1 апат кашакке чер тавара тин веренепе 1 стакан шыва ямалла, сивенсен сархтармалла. Пыра уһа кунне темиҗе хут сываличенех җухемелле.

Е тин юхтарна кишер сеткенне пыла е сахарпа пер виҗепе хуташтармалла. Кунне 5-6 хут 1-ер апат кашакке сывлаҗ лайахланиченех есмелле.

Ике рецепт

ЧЕРЕ НЕВРОЗЕ

Пер виҗепе илне кавак хамла сырлин, катаркасан турачесене, хуран сырлин сулҗине хуташтармалла. 3 апат кашакке пуха тин веренепе җур литр шыва ямалла, 20-30 минутран сархтармалла. Кунне 3 хут апатчен 20 минут маларах 1-ер стакан есмелле.

Е тин татна хуран сырли куракенчен чей веретсе есеме юрат. Усен-таран мен чухле җамракрах – витеме җаван чухле вайларах. 1 апат кашакке чер тавара тин веренепе 1 стакан шыва ямалла, 15-20 минутран сархтармалла. Чей ыранне есмелле.

БРОНХИТ ЧУХНЕ

Хуран 2 стакан черепе папкине, 1 лимона хуппипе тата вартисер, 1 шал ыхрана аш арманепе авартмалла. җур стакан пыл хушса лайах патратмалла. Кунне 4 хут апатчен 20 минут маларах 1-ер чей кашакке сипленме. Сиплев курсе – сывлаҗ лайахланиченех.

Хуташ вараха кайна улсепе те ирттерет.

СУРАХ
ҒАМЕ
ВИТЕМЛЕ

Ал-ура сыписем ыратсан сурах җамепе сипленни пархатарла витем курет. Меслече җакан пек.

Термоса 2-шер апат кашакке хуран сулҗи, шалан сулҗи, сысна куракке /спорыш/ ямалла, тин веренепе 1 стакан шыв хушмалла, җер каша лартмалла. Ирхине сархтармалла, 2 чей кашакке тавар ярса иреличенех патратмалла.

Сурах җаменчен сыһа шарфа е киве керекрен сыпа пысакаш касса илне татака җак шевекре йепетмелле, пармасарах типетмелле. ыратакан сыпан туртен еһне хумалла, бинтпа җиреплетмелле. ыратни иртиченех сыхапа җуремелле.

ЙЫВАР
ВАХАТРА

Сыпасем хыта ыратнипе тертенсен шеве маҗ җамалла хурет. Аһа хатерлеме келенче савата 100 миллилитр шура эрех е спирт ямалла. 50 грамм камфора порошокке хушмалла, патрата-патрата ирелтермелле. Унтан 50 грамм горчица порошокке ярса патратмалла. Уйрам келенче саватра черепе җамарта шурине капашлантармалла, хатер хуташа ямалла. Шеве маҗ пулат. Уһа ыратакан сыппа сатармалла. Маҗа сиветмешре упралла. Уса кураҗ умн кирле чухле илсе кашт ашатмалла.

Пелни пастмасть

СЫВЛАШПА
СИПЛЕНЕТПЕР

Пирен ут яланах си-пуҗ айенче, ун патне кислород пырса тараймасть, вал кирле чухле сывлаймасть.

Си-пуҗа хывсан аша тухасси вайланать, җавна май сывлав хавартлахте те майепен йеркене керет, юн кислородпа пуянланать.

Унсар пуҗне сывлаш ваннисем нерв тытамн еһне, аппетита, ыйха лайахлатаҗсе, стресран хатараҗсе.

Сывлаш ваннин йеркисем ансат.

1. Пулемле лайах усалтармалла та җарамасланмалла.

2. Сывлаш ванни валли малтанлаха температура 23 градусран аяларах пулмалла мар.

3. Хаварт хыванмалла, ун пек чухне сывлаш петем келеткене ыра витем курет. Сиверех пек туйансан турех тумланамалла

4. Сывлаш ваннине хевел анас умн йеркелесен аванрах. Май килмесен 10 сехетчен елкерме пулат.

5. Курс – виҗе уйах кунсерен 10-15-шер минут. Сывлаш ваннин вахатне майепен устерсе пыма юрат.

Илемлĕх тĕпелĕ

ХЫТАРМАЛЛА, ÇЕМÇЕТМЕЛЛЕ

Сулсем иртнĕ май пит мышцин тонусĕ вайсăрланать, ўт усăнса тăма пуçлат. Кун пек чухне ятарлă гимнастика пулăшать. Вăл – уйрăм мышцăсене çирĕплетме тата çемçетме кирлĕ хăнăхтарусен комплексĕ. Кашни мышцăпа уйрăммăн ёсleme вĕренмелле. Çапла майпа мимикăна лайăхлатма, ытлаши пĕркеленчĕсенчен хўтĕленме пулат. Унсăр пуçне çак хăнăхтарусем пуç, май ыратнине ирттересçĕ, кăмăла лайăхлатаççĕ, депрессирен хўтĕлесçĕ. Паллах, пит те илемлĕрех курăнма пуçлат. Апла тăк ёсе тытăнар-ха.

“Кушак”

Тутасене çемçетмелле, чĕлхене кăларса май килнĕ таран инçерех тăсмалла. Чĕлхене кушак шыв ёснĕ чухнехи евĕр сўлелле авмалла /1-мĕш ўкерчĕк/. Хăнăхтарăва пурнăçланă чухне мышцăсем туртăннине туймалла. 25 хут тумалла.

Шута илме! Тутасене ан хĕстерĕр, питре, уйрăмах тута тĕлĕнче, хутламсемпе пĕркеленчĕсем пухăнса ан асăрханăр.

Ал шăллипе

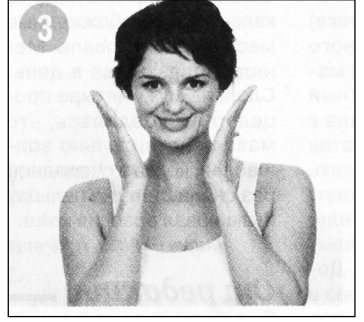
Ал шăллине тăрăхла темиçе хут хуçлатмалла, янах-

ран çаклатмалла, пите чĕркемелле. Ал шăллине сўлелле туртăнтармалла, çав вăхăтрах янаха хытарса туртăма хирĕçлемелле /2-мĕш ўкерчĕк/. 25 хут тумалла.

Мышца валли

Пĕркеленчĕсем тĕртĕмсем ватăлнипе кăна мар, чылай

чухне май мышцисене йывăр килнипе те пулаççĕ. Шăпах çавна пула эпир стрелă лару-тăрура аслăрах курăнатпăр, каннă хыççан илемленсех каятпăр. Пит мышцисен тонусне йĕркене кĕртме çак хăнăхтарусене тумалла.

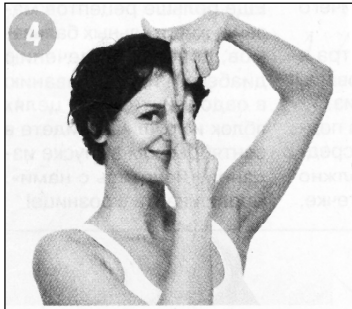
■ Шăл тасатнă чухне щеткапа пите талкăшпех шакакаласа тухмалла

Шута илме! Массаж питĕ усăллă, вăл ўте пачах сиенлемесĕр юн пырса тăрассине тата ытларах лайăхлатать.

■ Пите алăсемпе тăнă, пуçа хыçалалла янă, малалла пĕкнĕ чухне çатлаттармалла /3-мĕш ўкерчĕк/. Хăнăхтарăва ўт кĕренленичене тумалла.

Пўрнесемпе хĕстерсе

Çамкара пĕркеленчĕсем

çук пулсан та вĕсенчен хўтĕленме çак хăнăхтарăва тумалла, мĕншĕн тесен сўсем хушăнса пынă май çамка мышци аялалла анать, куç хупанкисем усăнаççĕ.

Куç харшисем хушшинчи йĕре пўрнесемпе çемçен хĕстермелле, ўте çемçен лутăркама пуçламалла /4-мĕш ўкерчĕк/. 20-20 сĕккунт тумалла.

Çамкана якатма

Çамкари пĕркеленчĕк сине шĕвĕр тата вата пўрнесене хумалла. Пĕринпе ўте сўлел-

ле, тепринпе аялалла туртăнтармалла. Тепĕр алăн шĕвĕр пўрнине пĕркеленчĕке хăвăрт тата çамăллăн сăтăрмалла /5-мĕш ўкерчĕк/. Çак теле юн пырса тулнине ўт кăштах хĕрелме пултарать.

Шута илме

ХАМАРАХ ПАЛАРТАТПАР

Нимĕç тухтăрĕн Г. Рекевегăн çирĕплетĕвĕпе организм шлаксемпе тулса ларнине ултă тĕслĕх тăрăх палартма пулат.

1. Ывăнни, ытла хăвăрт вай пĕтни, хушăран пуç ыратни, кăмăл пусăрăнни.

2. Час-часах пуç ыратни, сыпăсем сурни, вĕчĕрхенўлĕх.

3. Ўт шатралани, псориаз, пигмент пăнчисем, куç аякка кайни /дальнозоркость/ вайлансах пыни.

4. Сўлте асăннисем пурте, унсăр пуçне сыпă чирĕсем, час-часах шăнса пăсăлни, пародонтоз, чĕлхе сине сий пухăнни, куç умĕнче пăнчăсем мĕлтлетни, кăмпа чирĕсем.

5. Тромбофлебит, сахăр диабетĕ, ват сўлесен дискинезийĕ, пўрен чул чирĕ, вар-хырам чирĕсем, остеохондроз, инфаркт, юн чирĕсем, артрит, артроз, геморрой.

6. Мăкăльсем /фиброма, киста, миома, аденома, мастопати, темĕн чухлĕ шĕпĕн/, шалкăм, пĕвер циррозĕ.

Енчен те чир 2-мĕш е ытти тĕслĕхсемпе сыхăннă пулсан организмне шлаксемпе наркăмăшсенчен тасатма тытăнмалла. Вĕсем организмне йĕркелĕ ёсleme памаççĕ, чирсене сўл усăна параççĕ.

Реклама тата пĕлтерĕсем

УСЛУГИ

32.Лечение алкоголизма. Анонимно. Консультация бесплатно. С 8.30 до 19 ч., сб., воскр., – с 8 до 13 ч. А.: Чеб., пр. Ленина, 56. Т. 552733. Лиц. ло 21-01-001096 г. МЗ СР РФ от 06.06.14 г. Имеются противопоказания, проконсультируйтесь со специалистом.

63. Член профессиональной ассоциации народных целителей и экстрасенсов России. **Диагностика, снятие порчи, защита.** Т. 89063808628.

152.Бурение скважин на воду. Т. 8-960-302-12-93.

229.Кровля, обшивка домов. Гарантия. Скидки. Т. 89276687574.

КУПЛЮ

18.Бычков, тĕлок, коров, лошадей. Т. 8-962-599-47-06.

141.Коров, бычков и лошадей. Т. 8-960-310-98-78.

РАБОТА

110.Монолитчики, плотники, монтажники, шлифовщики, каменщики, сварщики. Питание, спецодежда, вахта. Т. 8-925-002-22-38.

ПРОДАЮ

4.Пластиковые ОКНА. Низкие цены. Рассрочка. Замер, доставка – бесплатно. Т. 89875766562.

5.Блоки керамзитобетонные 20x20x40, 12x20x40, 9x20x40 пропаренные, гидро-вибропрессованные заводские от производителя – недорого; **цемент, песок.** Доставка. Разгрузка. Без выходных. Кассовый чек, документы. Т. 8-960-301-63-74.

11.Гравмассу, песок, щебень, керамзит, чернозём, – дешёво. Доставка. Т.: 89276689713, 389713.

20.Сетку-рабицу, ворота, калитки, заборы, **кровля, обшивка домов,** навесы. Д-ка. Установка. Пенсионерам скидки. Т.: 89022881447, 38-75-74, metalservis21.ru.

55.Пластиковые ОКНА – немецкое качество. Замер, доставка – бесплатно. Скидки. Т. 89370124111.

77.Теплицы: 3x6 - 12000 руб., 3x8 - 15000 руб. Т. 48-16-54.

117.ОКНА Чувашии. Пластиковые окна, железные двери. Замер. Монтаж. Скидки. Т. 89050281182.

157.Пластиковые ОКНА, стальные ДВЕРИ. Дешёво. Т. 89276689303.

560.ОКНА, ДВЕРИ "БАРС". Заводское производство. Бесплатный замер. Рассрочка. Гарантия 10 лет. Скидки. Т. 89276689303.

Массаж

ÇĂМĂЛ ТА АЧАШ

Пыршăлăх ёсĕ пăсăлсан, вар хытсан хырамлăхра газ пухăнать, вăл ыратма пуçлат. Лару-тăрăва лайăхлатма хăвăра-хăвăр массаж туни пулăшать. Ăна ирхине вăрансанах тумалла.

1. Сўрăм сине виртмалла, упасене чĕр куçсире хуçлатмалла. Ăшă алăсемпе хырама кăвапа тĕлĕнче сехет йĕппи куçнă сай çавра хусканусем туса майĕпен шăлмалла. Витĕм кўрекен лаптăка пысăклатсах пымалла. Юлашкинчен хырамăн пĕтĕм лаптăкне шăлмалла. Массаж вăхăчĕ – 2 минут.

2. Унтан пусăма вайлатмалла. Массаж хырамăн сылтăм

кĕтесĕнчен, вĕче шăмми тĕлĕнчен пуçламалла. Алăсен пўрнисене аялтан сўлелле, аяк пĕрчисем, унтан хырамăн сулахай хĕрри патнелле, ун хыççан аялти сулахай кĕтес, вĕче шăмми тĕлнелле куçарса пымалла. Шăлса пынă май хулăн пыршă тăршшĕпе пусăма вайлатмалла. Массаж вăхăчĕ – 3 минут.

3. Алăсен пўрнисен вĕçĕсемпе хырам ўтне ярса

тытмалла, пельмень чустине хупнă чухнехи пек йăваламалла. 2 минут тумалла.

4. Массаж хырамлăн шăлса вĕçлемелле.

Процедура хыççан хырам пакăртатма пуçлат, пыршăлăха пушатма тивет.

Сиплев курсĕ – 1 уйăх. Витĕме çирĕплетме 2-3 уйăхран тепĕр курс ирттермелле.

Шута илме: пыршăлăх чикенĕ, хырамлăх хутлатса ыратни апратсан массаж хусканăвĕсем уйрăмах çамăл та ачаш пулмалла.

УЧРЕДИТЕЛЬ:

“ХЫПАР” ИЗДАТЕЛЬСТВО СЎРЧĔ” АВТОНОМИ УЧРЕЖДЕНИЙĖ

Директор-тĕп редактор тивĕçĕсене пурнăçлакан Г.А.МАКСИМОВ
Редактор А.Х.ЛУКИЯНОВА

Хасата Федерацин сыхăну, информаци технологийĕсен тата массăллă коммуникацисен сферинчи надзор службинче /Роскомнадзор/ 26.04.2013 ç. ПИ ФС77-53798 №-не регистрациленĕ.

РЕДАКЦИ АДРЕСĖ:

428019, Шупашкар хули, Иван Яковлев проспекчĕ, 13, Пичет сўрчĕ, III хут, “Сывлăх”.

ЫЙТСА ПĖЛМЕЛЛИ ТЕЛЕФОНСЕМ: 56-03-04, 56-00-67.

коммерци дирекцийĕ:

28-83-70,

56-20-07 – инспекторсем.

hypar2008@rambler.ru

Факс: /8352/ 28-83-70.
Электрон почти: hypar@mail.ru

Пичете графикла 18 сехетре алă пусмалла, 16 сехетре алă пуснă. Хасата “Хыпар” Издательство сўрчĕ” АУ техника центрĕнче калăпланă, “Чăваш Ен” ИПК АУО типографийĕнче пичетленĕ, 428019, Шупашкар хули, И.Яковлев проспекчĕ, 13. 56-00-23 – издательство директорĕ. Тираж 6254. Заказ 3428.

«ХЫПАР»
Издательство сўрчĕ” автономии учрежденийĕ

Çырăнмалли индекс: 11524